

Sygn. akt VII U 2520/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lipca 2016 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: sekr. sądowy Monika Bąk - Rokicka

po rozpoznaniu w dniu 7 lipca 2016 r. w Warszawie

sprawy K. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o wcześniejszą emeryturę

na skutek odwołania K. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 4 listopada 2014 roku, znak: (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje K. P. prawo do wcześniejszej emerytury od dnia 01 kwietnia 2014 roku.

Sygn. akt VII U 2520/14

UZASADNIENIE

W dniu 22 grudnia 2014 roku (...) złożył do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 4 listopada 2014 roku r. znak: (...) odmawiającej mu prawa do wcześniejszej emerytury.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, że nie zgadza się z zaskarżoną decyzją, albowiem wbrew twierdzeniom organu rentowego w spornym okresie od 28 kwietnia 1978 roku do 28 lutego 1991 roku, wykonywał pracę w warunkach szczególnych, będąc zatrudnionym w firmie (...). Odwołujący podniósł, iż również w okresach zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Budowlanym (...) od dnia 9 sierpnia 1993 roku do dnia 15 kwietnia 1996 roku oraz w ramach zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) od 1 maja 1998 roku do 31 grudnia 1998 roku - wykonywał prace w warunkach szczególnych, a tym samym spełnił przesłanki uprawniające go do przyznania wcześniejszej emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach szczególnych. Odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury (k. 2-2 verte a.s).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 29 grudnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania wskazując, że ubezpieczony nie spełnił wszystkich warunków z art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, albowiem nie udowodnił 15-to letniego okresu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy podkreślił, iż nie uwzględnił do stażu pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia ubezpieczonego od 28 kwietnia 1978 roku do 28 lutego 1991 roku w firmie (...), ponieważ ubezpieczony nie przedłożył świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, z którego wynikałoby, że pracował jako monter konstrukcji metalowych na wysokościach. Organ rentowy podkreślił w odpowiedzi na odwołanie, iż nie podlega uwzględnieniu do stażu pracy w warunkach szczególnych również okres zatrudnienia ubezpieczonego od 9 sierpnia 1993 roku do 15 kwietnia 1996 roku w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Budowlanym (...), albowiem w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach, nie podano charakteru wykonywanej przez ubezpieczonego pracy. Organ rentowy zaznaczył, iż po dokonaniu powtórnej analizy dokumentacji zatrudnienia odwołującego, przeliczono okres pracy w szczególnych warunkach ubezpieczonego, który wyniósł 1 rok 1 miesiąc i 22 dni, a wyliczenie to zostało zawarte w decyzji z dnia 18 grudnia 2014 roku znak: (...) W świetle podniesionej argumentacji, organ rentowy wskazał, iż odwołujący nie udowodnił wymaganego 15 letniego stażu pracy w warunkach szczególnych i wniósł o oddalenie odwołania jako całkowicie bezzasadnego (k. 5-6. a.s).

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie ustalił w sprawie następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony K. P. urodzony (...), w dniu 16 kwietnia 2014 roku złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o emeryturę. Do wniosku ubezpieczony dołączył informację dotyczącą okresów składkowych i nieskładkowych, świadectwa pracy, świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych w tym świadectwo wykonywania pracy w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Budowlanym (...) w okresie od 9 sierpnia 1993 roku do 15 kwietnia 1996 roku na stanowisku operatora koparki. Ubezpieczony dołączył nadto informację Archiwum Państwowego we W. z dnia 30 kwietnia 2002 roku, iż w okresie od 28 kwietnia 1978 roku do 28 lutego 1991 roku, pracował w pełnym wymiarze czasu pracy w firmie (...) S.A we W. na stanowisku montera brygadzysty oraz zaświadczenie Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Handlowego (...) Sp. z o.o. z którego wynika, iż w okresie od 1 maja 1998 roku do 30 września 2001 roku, odwołujący był zatrudniony w ww. Przedsiębiorstwie na stanowisku operatora sprzętu (k. 1-31 a.r t. III).

Organ rentowy po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego uznał, że ubezpieczony nie udowodnił faktycznego zatrudnienia w warunkach szczególnych przez okres 15 lat, a jedynie przez okres 5 miesięcy i 22 dni. Organ rentowy nie uwzględnił jako pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia ubezpieczonego od dnia 28 kwietnia 1978 roku do 28 lutego 1991 roku w firmie (...) ponieważ ubezpieczony nie przedłożył zdanem organu rentowego świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach, z którego wynikałoby, że K. P. pracował jako monter konstrukcji metalowych na wysokościach. Organ rentowy nie uwzględnił do stażu pracy w warunkach szczególnych również okresu zatrudnienia ubezpieczonego od 9 sierpnia 1993 roku do 15 kwietnia 1996 roku w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Budowlanym (...) albowiem w ocenie ZUS w świadectwie pracy w szczególnych warunkach, nie podano charakteru wykonywanej przez ubezpieczonego pracy. Organ rentowy nie uwzględnił również okresu zatrudnienia od 1 maja 1998 roku do 21 grudnia 1998 roku w (...), ponieważ w zaświadczeniu wystawionym przez pracodawcę brak było informacji, iż praca ubezpieczonego wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Na podstawie poczynionych ustaleń w zakresie wymiaru stażu pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych, organ rentowy, wydał w dniu 4 listopada 2014 roku, decyzję odmawiającą K. P. prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu zatrudnienia w warunkach

szczególnych, albowiem sumaryczny staż pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych nie wyniósł 15 lat, a jedynie 5 miesięcy i 22 dni (decyzja z dnia 4 listopada 2014 roku k. nienumerowana akt rentowych t. III).

Po ponownej analizie dokumentacji zatrudnienia odwołującego organ rentowy, decyzją z dnia 18 grudnia 2014 r. znak: (...) uznał, iż odwołujący udowodnił okres pracy w szczególnych warunkach w wymiarze 1 roku 1 miesiąca i 22 dni, a tym samym organ rentowy ponownie odmówił prawa do świadczenia gdyż ubezpieczony nie udowodnił wymaganego 15 letniego okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych (decyzja z dnia 18 grudnia 2014 roku k. nienumerowana a.r. t. III).

Na podstawie dowodów dołączonych do wniosku organ rentowy przyjął za udowodniony na dzień 1 stycznia 1999 roku ogólny staż pracy ubezpieczonego w wymiarze 25 lat i 7 dni okresów składkowych i nieskładkowych. (decyzja z dnia 4 listopada 2014 roku, decyzja z dnia 18 grudnia 2014 roku k. nienumerowane a.r. t. III).

W dniu 22 grudnia 2014 roku ubezpieczony K. P. odwołał się od decyzji organu rentowego z dnia 4 listopada 2014 roku znak: (...) do Sądu Okręgowego inicjując tym samym niniejsze postępowanie sądowe (k. 2-2 verte. a.s).

W toku postępowania, organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 10 lutego 2015 roku wskazał, iż decyzją z dnia 9 lutego 2015 roku zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 4 listopada 2014 roku w ten sposób, iż uznał odwołującemu okres pracy w szczególnych warunkach w łącznym wymiarze 3 lat, 3 miesięcy i 28 dni, jednocześnie w organ rentowy podtrzymał zajęte stanowisko procesowe w zakresie oddalenia odwołania od decyzji z dnia 4 listopada 2014 roku, albowiem odwołujący nie udowodnił wymaganego okresu 15 lat pracy w warunkach szczególnych. W decyzji z dnia 9 lutego 2015 roku organ rentowy uwzględnił odwołującemu sporny okres zatrudnienia od 1 maja 1998 do 31 grudnia 1988 roku w firmie (...) oraz okres zatrudnienia w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Budowlanym (...) od 9 sierpnia 1993 roku do 15 kwietnia 1996 roku – do stażu pracy w warunkach szczególnych (k. 18 a.s, decyzja z dnia 9 lutego 2015 roku k. nienumerowana a.r. t. III).

W dalszym toku postępowania ubezpieczony na rozprawie w dniu 7 maja 2015 roku, wobec uwzględnienia przez organ rentowy dwóch spornych okresów, odniósł się jedynie do pozostałego spornego okresu zatrudnienia w (...). K. P. wskazał, iż pracował w firmie (...) przez 12 lat, 10 miesięcy i 3 dni, na stanowisku montera-brygadzisty. Podkreślił, iż do jego obowiązków jako brygadzisty należało kontrolowanie ludzi – rozdzielanie pracy, załatwianie spraw magazynowych, a ponadto wykonywał inne czynności techniczne, takie jak cięcie przy pomocy palnika, czy spawanie (k. 32 a.s.).

Na podstawie dowodu z zeznań świadków T. P. oraz M. K. (1), Sąd Okręgowy ustalił, iż ubezpieczony pracował z ww. świadkami w firmie (...) S.A z siedzibą we W.. Ubezpieczony przez około 2 lata pracował ze świadkiem T. P. w tej samej brygadzie, pełniąc funkcję brygadzisty. Brygadzista poza wydawaniem dyspozycji i kierowaniem pracą monterów, również samodzielnie wykonywał obowiązki montera. K. P. kierował brygadą liczącą do 10 osób. Do zakresu obowiązków ubezpieczonego z tytułu wykonywania pracy brygadzisty należało głównie delegowanie podległych mu pracowników na dane odcinki pracy, a ponadto rozpracowywanie rysunków technicznych. Świadek M. K. (1) pracował z ubezpieczonym w (...) na stanowisku montera – przez okres 10 lat. Ubezpieczony w toku zatrudnienia w (...) pracował również jako spawacz i monter (k. 40-42 a.s.).

W oparciu o zeznania odwołującego K. P., Sąd Okręgowy ustalił, iż w okresie zatrudnienia w (...) ubezpieczony zajął stanowisko montera-brygadzisty w 1989 roku. Jako monter zajmował się: montażem konstrukcji stalowych na budowie w elektrowni

w O. i P.. Do obowiązków odwołującego- montażysty należało montowanie rurociągów, konstrukcji, remontowanie młynów, rurociągów. K. P. zajmował się również spawaniem i szlifowaniem. Odwołujący posiadał uprawnienia spawalnicze. Spawanie zajmowało odwołującemu średnio 4 - 5 godzin dziennie. Do zakresu obowiązków odwołującego zatrudnionego natomiast na stanowisku brygadzysty należało nadto wykonywanie obowiązków biurowych takich jak rozliczanie dokumentów, wypełnianie dzienników bhp. Czynności te zajmowały średnio 1,5 godziny w ciągu dnia pracy odwołującego. Dodatkowo brygadzysta wykonywał obowiązki związane z zapewnieniem brygadzie urządzeń zlokalizowanych w magazynach. Sprawując funkcje brygadzysty, odwołujący wykonywał jednocześnie obowiązki monter. Odwołujący podkreślił również

w toku postępowania, iż w okresie zatrudnienia w firmie (...). Zachód przebywał na kontraktach za granicą i zajmował się wówczas wykonywaniem remontów elektrowni i elektrociepłowni. W okresie kontraktów zagranicznych odwołujący pracował w szkodliwych warunkach oparów złóż węgla. Odwołujący otrzymywał dodatek za pracę w warunkach szczególnych (k. 55-57 a.s.). Na podstawie zeznań odwołującego złożonych na rozprawie w dniu 25 stycznia 2016 roku Sąd Okręgowy ustalił, iż K. P. przebywając na kontraktach w ramach zatrudnienia w (...) zajmował się przede wszystkim spawaniem, a ponadto wykonywał cięcia przy pomocy palnika oraz szlifował blachy i rury. Odwołujący wniósł w dalszym toku postępowania o uwzględnienie do stażu jego pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia w firmie (...) oraz (...). (k 87-88 a.s.).

Na podstawie zeznań świadka M. M. oraz Z. S. Sąd Okręgowy ustalił, iż ubezpieczony wraz z ww. świadkami pracował w firmie (...) w okresie od 1996 roku do 1998 roku.

Do obowiązków odwołującego należała obsługa koparek oraz transportowanie przy pomocy ładowarki, niezbędnych składników do produkcji betonu. Ubezpieczony pracował za halą produkcyjną firmy (...) na terenie otwartym i ładował piach w silosy. Piach był następnie transportowany

do maszyny, która produkowała beton. Ubezpieczony pracował w odległości do 100 metrów od świadka M. M., który zajmował stanowisko operatora wózka widłowego i pracował wewnątrz i na zewnątrz hali produkcyjnej firmy. Odwołujący pracował w systemie trzymianowym. Odwołujący nie obsługiwał koparek w okresach ujemnych temperatur, albowiem istniały normy temperatur, pozwalające na produkowanie betonu. Odwołujący pracował w pełnym wymiarze czasu pracy, w szkodliwych warunkach zapylenia (k. 120-121, 126-127 a.s.).

W okresie od 1991 roku do 1998 roku odwołujący pracował w firmie (...). Ubezpieczony zajmował w firmie stanowisko operatora koparki, pracował na wodociągach w W. przy ul. (...), przy ul. (...) oraz wzdłuż rzeki W.. Na tej samej budowie świadek T. P. oraz ubezpieczony pracowali przez okres około jednego roku. K. P. w okresie współpracy ze świadkiem P. zajmował się podkopywaniem –(przy pomocy koparki) rur albo wykonywaniem wykopów celem przedostania się do innych elementów budowlanych (na podstawie dowodu z zeznań świadka T. P. złożonych na rozprawie w dniu 5 kwietnia 2016 roku k. 118 a.s. oraz zeznań świadka M. K. (2) złożonych na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2016 roku k. 127-128 a.s.).

Na podstawie dowodu z opinii biegłego sądowego specjalisty z zakresu BHP J. P. z dnia 22 grudnia 2015 roku r. Sąd Okręgowy ustalił,

iż praca wykonywana przez odwołującego w okresach od 2 listopada 1979 roku do 4 listopada 1986 roku, od 24 stycznia 1988 roku do 2 maja 1989 roku, od 17 sierpnia 1990 roku do 28 lutego 1991 roku spełnia przesłanki uznania za wykonywaną w warunkach szczególnych, albowiem odpowiada rodzajowo pracy wymienionej w wykazie A dział XIV poz. 12, dział V poz.

5, dział XIV poz. 24 stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Natomiast nie podlegają uznaniu za wykonywane w warunkach szczególnych prace odwołującego wykonywane w okresie od 28 kwietnia 1978 roku

do 1 listopada 1979 roku, albowiem odwołujący w tym okresie wykonywał prace kierowcy pojazdu o ciężarze całkowitym poniżej 3,5 tony. Również prace wykonywane przez K. P. w okresie od 5 listopada 1986 roku do 19 grudnia 1987 roku i od 3 maja 1989 roku do 30 czerwca 1990 roku nie spełniają cech szczególnych warunków

zatrudnienia, ponieważ odwołujący prócz prac spawalniczych (wykonywanych przez połowę dnia pracy), objętych wykazem rozporządzenia, wykonywał również inne prace nieokreślone co do rodzaju, uniemożliwiające ocenę czy są objęte wykazem rozporządzenia. Natomiast w okresie od 2 lipca 1990 roku do 16 sierpnia 1990 roku i od 22 grudnia 1987 roku do 23 stycznia 1988 roku odwołujący korzystał z urlopu wypoczynkowego oraz dni wolnych z tytułu nadpracowanego czasu pracy (opinia biegłego sądowego specjalisty z zakresu BHP J. P. z dnia 22 grudnia 2015 roku k. 60-71 a.s.).

W toku postępowania, organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 23 marca 2016 roku wskazał, iż decyzją z dnia 21 marca 2016 roku zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 4 listopada 2014 roku w ten sposób, iż uznał odwołującemu okres pracy w szczególnych warunkach w łącznym wymiarze 3 lat, 6 miesięcy i 11 dni, jednocześnie w organ rentowy podtrzymał zajęte stanowisko procesowe w zakresie oddalenia odwołania od decyzji z dnia 4 listopada 2014 roku, albowiem odwołujący nie udowodnił wymaganego okresu 15 lat pracy w warunkach szczególnych. W decyzji z dnia 21 marca 2016 roku organ rentowy uwzględnił odwołującemu do stażu pracy w warunkach szczególnych dodatkowo okres zatrudnienia od 1 października 1977 roku do 13 grudnia 1977 roku (k. 109 a.s.).

Sąd Okręgowy zobowiązał w toku postępowania organ rentowy do przedstawienia hipotetycznego wyliczenia stażu pracy odwołującego w warunkach szczególnych przy uwzględnieniu okresów pracy odwołującego uwzględnionych przez organ rentowy oraz uwzględnionych na podstawie opinii biegłego sądowego specjalisty z zakresu BHP, a także okresów zatrudnienia ubezpieczonego w firmach (...) oraz (...) (k. 128 a.s.). Organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 26 kwietnia 2016 roku wskazał, iż hipotetyczny staż pracy odwołującego w warunkach szczególnych przy uwzględnieniu okresów ujętych w zobowiązaniu Sądu wyniósłby 15 lat, 11 miesięcy i 26 dni.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych, a także na podstawie zeznań odwołującego i zeznań świadków T. P., M. K. (1), M. M., Z. S. M. K. (2). Wymienione dowody są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny.

Jednocześnie Sąd Okręgowy uznał dowód w postaci opinii biegłego sądowego ds. BHP za stanowiący podstawę do wydania orzeczenia w niniejszej sprawie. Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że przedstawione w opinii argumenty i wnioski są spójne, jednoznaczne oraz odnoszą się w sposób wnikliwy do spornych kwestii niniejszego postępowania. Dlatego też, przedstawioną przez biegłego argumentację, w zakresie dotyczącym ustalenia czy wnioskodawca faktycznie wykonywał pracę w warunkach szczególnych, Sąd uznał za własną. Sąd uznał zebrany w sprawie materiał dowodowy za kompletny, wiarygodny, nie budzący żadnych wątpliwości i pozwalający na wydanie orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie K. P. od decyzji organu rentowego z dnia 4 listopada 2014 r., znak: (...) jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie rozważań prawych Sąd Okręgowy podkreśla, że jedyną kwestią sporną niniejszego postępowania było ustalenie, czy praca wykonywana przez wnioskodawcę w (...) w okresie od 28 kwietnia 1978 roku do 28 lutego 1991 roku, w Zakładzie (...) w okresie od 1991 roku do 1998 oraz w Przedsiębiorstwie (...) w okresie od 1996 roku do 1998 roku - miała charakter pracy w szczególnych warunkach.

W tym względzie Sąd Okręgowy podkreśla, iż wcześniejsza emerytura jest dla powszechnego systemu świadczeń emerytalnych „instytucją” wyjątkową, określającą szczególne uprawnienia pracownicze. Zawarcie przez ustawodawcę w zamkniętym katalogu wykazu pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącza możliwość jego rozszerzenia w procesie stosowania prawa. Możliwość odstępstwa od zasady powszechnej, zwłaszcza ze względu na przesłankę szczególnego charakteru zatrudnienia, pozostaje atrybutem władzy ustawodawczej. Dlatego też nie ma żadnej swobody przy określaniu prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Są one ściśle i jasno określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8 poz. 43) (dalej rozporządzenie z 1983 r.). Rozporządzenie wskazane powyżej stanowi podstawę prawną rozpoznania niniejszej sprawy.

Na wykazach prac zawartych we wskazanym rozporządzeniu, nie kończą się ograniczenia dotyczące uprawnień z tytułu wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Aby daną pracę uznać za wykonywaną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, pracownik musi ją wykonywać stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy.

O tym, czy praca wnioskodawcy może być zakwalifikowana jako zatrudnienie w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z 1983 r. muszą decydować przesłanki prawne, a dokładniej ich spełnienie, nie zaś samo przekonanie ubezpieczonego, że takową pracę wykonywał.

W tym względzie, zdaniem Sądu Okręgowego, należy dokonać szczegółowej wykładni przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zauważyć należy, iż zgodnie z art. 184 ust.1 ustawy - Ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

1. okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
2. okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze („rozporządzenie w sprawie wieku emerytalnego”), aby mężczyzna mógł nabyć prawo do emerytury powinien:

1. posiadać 25-letni okres zatrudnienia, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia (§ 3)
2. wykonywać pracę wymienioną w wykazie A (Prace w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego), będącym załącznikiem do rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego z 1983 r.
3. osiągnąć wiek emerytalny wynoszący 60 lat (§ 4 ust. 1 pkt

1 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego z 1983 r); oraz

4. być zatrudnionym przez co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach (§ 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia w sprawie wieku emerytalnego z 1983r.).

W myśl stanowiska wyrażonego w orzecznictwie, w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, warunki nabycia prawa do wcześniejszej emerytury muszą być spełnione łącznie w chwili wydania decyzji przez organ rentowy.

W postępowaniu odwoławczym od decyzji odmawiającej prawa do tego świadczenia Sąd ubezpieczeń społecznych ocenia legalność decyzji według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania (wyrok SN z dnia 7 lutego 2006r., I UK 154/05). Natomiast wykonywanie pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze powinno być stwierdzone przez pracodawcę w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach

lub szczególnym charakterze lub w świadectwie pracy (wyrok SN z dnia 15 grudnia 1997 roku, II UKN 417/97 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2001 roku, II UKN 598/00). Niezależnie od powyższego, w razie wszczęcia postępowania sądowego, toczącego się wskutek odwołania ubezpieczonego od odmownej decyzji organu rentowego w sprawie przyznania uprawnień do emerytury w wieku obniżonym dopuszczalne jest przeprowadzanie wszelkich dowodów dla wykazania okoliczności, mających wpływ na prawo do świadczenia. W postępowaniu przed sądami pracy

i ubezpieczeń społecznych okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokości mogą być udowodniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianym w kodeksie postępowania cywilnego.

Oceniając spełnienie przesłanki zatrudnienia w warunkach szczególnych w okresie 15 lat, uprawniającej do wcześniejszej emerytury,

w niniejszej sprawie, Sąd stwierdził, że ubezpieczony w okresie od 1996 roku do 1998 był zatrudniony w firmie (...) na stanowisku operatora koparki. W okresie od 1991 roku do 1998 roku odwołujący pracował w firmie (...), gdzie również zajmował stanowisko operatora koparki.

Sąd zważył, iż stanowisko pracy odwołującego w spornych okresach zatrudnienia znajduje się w wykazie prac szkodliwych stanowiących załącznik

do rozporządzenia Rady Ministrów z 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca taka została zakwalifikowana przez pracodawcę jako praca szczególnie ciężka, stricte w załączniku do wskazanego rozporządzenia w wykazie A, w dziale V w budownictwie i przemyśle materiałów budowlanych, poz. 3 i 15 tj. prace maszynistów ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych oraz prace przy produkcji betonu.

W oparciu o zebrany w sprawie materiał dowodowy, a przede wszystkim opinię biegłego sądowego specjalisty ds. BHP z dnia 22 grudnia 2015 r., a także w oparciu o uzupełniające dowody osobowe w postaci zeznań świadków oraz zeznań odwołującego, Sąd uznał, iż odwołujący w okresie

od 2 listopada 1979 roku do 4 listopada 1986 roku, od 24 stycznia 1988 roku

do 2 maja 1989 roku, od 17 sierpnia 1990 roku do 28 lutego 1991 roku wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, prace w warunkach szczególnych, które odpowiadają rodzajowo pracy wymienionej w wykazie

A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w: dziale XIV pod poz. 12 tj. pracę przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym i atomowowodnorodowym, w dziale

V pod poz. 5 tj. pracę przy montażu konstrukcji metalowych na wysokości oraz pracę ujętą w dziale XIV pod pozycją 24 tj. kontrolę międzyoperacyjną, kontrolę jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach będących w ruchu.

Sąd Okręgowy mając na uwadze całokształt materiału dowodowego,

w tym wyliczenie przedstawione w postępowaniu przez organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 26 kwietnia 2016 roku, dokonał zliczenia uwzględnionych okresów pracy w warunkach szczególnych odwołującego i uznał za udowodniony ponad 15 – letni staż pracy K. P. w takich warunkach.

Odnosnie ustalenia terminu, od jakiego Sąd Okręgowy uznał za zasadne przyznanie odwołującemu prawa do emerytury to zastosowanie znajduje w tym zakresie art. 129 pkt 1. ustawy o emeryturach i rentach z FUS, w oparciu o który świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. Ogólną zasadą prawa emerytalno-rentowego jest, że świadczenia wypłaca się na wniosek zainteresowanego, poczynając od dnia powstania prawa do emerytury (tj. spełnienia ustawowych warunków), lecz nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie. Skarżący złożył wniosek o przyznanie prawa do świadczenia w dniu 16 kwietnia 2014 r. kiedy ukończył już 60 lat życia, co zgodnie z powołanym art. 129 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. uprawnia do przyznania świadczenia od dnia 1 kwietnia 2014r.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji orzeczenia.